

"Tien jaar van Europese groei" in Nieuwe Rotterdamse Courant (5 Mei 1959)

Source: Nieuwe Rotterdamse Courant. dir. de publ. Baas F.; Pluygers, W. ; RRéd. Chef Stempels, A. 05.05.1959.
Rotterdam: Nieuwe Rotterdamse Courant. "Tien jaar van Europese groei", p. 1.

Copyright: (c) NRC Handelsblad

Nieuwe Rotterdamse Courant, 1959

URL: [http://www.cvce.eu/obj/"tien_jaar_van_europese_groie"_in_nieuwe_rotterdamse_courant_5_mei_1959-nl-79754024-97ed-4352-9541-451c9d3b3a4e.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 14/05/2013

Tien jaar van Europese groei

Vijftien landen maken deel uit de Raad van Europa, die nu tien jaar bestaat. Deze vijftien zijn West-Europa plus mediterrane Europa voor zover dat democratisch (in Westelijke zin) wordt bestuurd. Dus: geen Iberisch schiereiland en van de Balkan alleen Griekenland; verder wel het geografisch half-Europese Turkije. Zwitserland intussen ontbreekt, evenals Finland.

Tien jaar geleden dan besloten de ondertekenaars van het Statuut van de Raad van Europa — aanvankelijk maar tien staten — in deze organisatie te streven naar een nauwer samengaan of, zoals het Statuut het zegt, naar „een grotere eenheid”. Deze terminologie veronderstelt al het bestaan van een zekere eenheid. Daarmee moet bedoeld zijn het hebben van een gemeenschappelijke culturele aanleg, ook van een gemeenschappelijke politieke aanleg. Met dit laatste hebben wij op het oog een parlementaire democratie op basis van vrije en geheime verkiezingen; voor het overige zijn er allerlei verschillen van constitutionele aard mogelijk, die een zekere verwantschap niet uitsluiten.

Dat er sprake is van parlementaire democratie, is van wezenlijke betekenis. Want de Raad van Europa is een internationale organisatie — de eerste van deze soort — waarin het parlementarisme een grote rol speelt. De Raad is een Europees en vooral een parlementair experiment.

IN DEN BEGINNE hadden velen te grote verwachtingen van de Raad van Europa, verwachtingen die misschien wel in de voorgeschiedenis, maar in geen geval in het Statuut grond konden vinden. Men meende aanvankelijk, dat de Raad een soort prefederale organisatie zou zijn, een voorloper van „Verenigde Staten van Europa”. Het werd al gauw duidelijk, dat zulke verwachtingen te hoog waren gespannen. Toen dat duidelijk genoeg was zijn er fervente federalisten geweest die de Raad de rug hebben toegekeerd. Gelukkig heeft niet iedereen dat gedaan. Want anders zou er van de Raad niets zijn overgebleven. Het Statuut immers is een verdrag, welks tenuitvoerlegging tot een aan niets grenzend minimum kan worden beperkt. Nu, van dat stadium is de Raad toch wel ver gebleven.

Het zwaartepunt van de Raad ligt bij zijn parlementaire orgaan, de Raadgevende Vergadering. In de parlementaire sfeer wordt nu eenmaal veel gepraat. Zo ook hier. Wie op het standpunt staat van „niet praten maar doen” vergeet dat praten nut kan hebben. En zeker is dat in de politiek het geval.

Zo kan men dan vaststellen dat in de Raad van Europa een politiek forum van parlementaire aard wordt gevonden. Jaarlijks bespreken er de 135 parlementsleden (resp. hun plaatsvervangers) de algemene politieke toestand, de toestand van Europa in het bijzonder. Van betekenis in deze debatten is, dat hier vertegenwoordigers van de verschillende politieke stromingen in de respectieve landen met elkaar spreken.

Evenwel: er komt niets uit, zeggen sommigen teleurgesteld. Dat zijn dan meestal mensen die in een zitting van de Raadgevende Vergadering een diplomatieke conferentie zien van gevolmachtigde onderhandelaars die bindende besluiten kunnen nemen. Maar zo is de figuur niet. Men zal moeten wennen aan het parlementaire karakter van deze internationale gesprekken.

MAAR de Raadgevende Vergadering doet meer. Zij is niet alleen een Europees parlementair forum in het algemeen. Zij spreekt in het bijzonder — en vaak niet zonder wrevel — over hetgeen het regeringsorgaan van de Raad, het Ministerscomité, doet of niet doet. Daarnaast zijn er Europese intergouvernementele organisaties, die hun jaarverslag aan de Raadgevende Vergadering zenden. Deze wijdt er dan discussies en resoluties aan. Aldus is er een Europese parlementaire bemoeienis met hetgeen intergouvernementele organisaties doen. Vroeger bestond er alleen parlementaire bemoeienis met zulke organisaties voor zover de betrokken ministers in elk der deelnemende landen in hun respectieve parlementen ter verantwoording werden geroepen. Een bespreking van hetgeen de organisatie als geheel deed kon aldus nooit in de parlementaire sfeer tot haar recht komen.

Dat alles betekent een stuk democratisering van internationale politiek. Dit is ook te zien in de wijze waarop in het kader van de Raad van Europa verdragen worden voorbereid. Normaal komen er geen parlementaire krachten te pas aan opstelling van verdragsteksten. De regeringen zorgden daarvoor en de parlementen

hadden later zo'n tekst alleen maar goed of af te keuren. In het mechanisme van de Raad van Europa komen verdragsteksten tot stand in overleg tussen Ministerscomité en Raadgevende Vergadering. Heel vaak gaat zelfs het initiatief tot verdragsluiting van de Raadgevende Vergadering uit.

EN DAN: de Raad van Europa heeft een Europese traditie, vooral een Europese parlementaire traditie geschapen. Dat heeft er zonder twijfel toe bijgedragen dat veel van hetgeen op Europees gebied is tot stand gebracht, inderdaad kon worden bereikt. Al gaat het met die Europese zaken niet steeds vlot, al zijn er heel wat strubbelingen, men kan zich Europa nauwelijks meer voorstellen zonder al hetgeen er de laatste tien jaar is gegroeid.